

روز شمار

چهارشنبه

۱۳۵۸/۲/۲۶

۱۹ جمادی الثانی ۱۳۹۹

۱۶ مه ۱۹۷۹

۱۱۳

در واکنش به نظرها و برنامه‌هایی که استاندار خوزستان در پی ماجرای حمله به کانون فرهنگی - نظامی خرمشهر - مندرج در روزشمار ۵۸/۲/۲۴ - اعلام کرد، «سازمان سیاسی خلق عرب» با اتکا به حمایت آیت الله شبیرخاقانی ادعا کرد که هیچ مقامی نمی‌تواند آن سازمان را منحل نماید. این سازمان با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «هیچ مرجعی در هر سیاستی و در هر مقامی نمی‌تواند و قادر نخواهد بود تشکیلات قانونی این سازمان را منحل کند.» در این اطلاعیه از صدور اعلامیه‌هایی به نام مردم خرمشهر که در آن به شبیرخاقانی بی‌حرمتی‌هایی کرده‌اند، ابراز تاسف گردیده و نفاق افکنان محکوم شده‌اند. (۱)

از سوی دیگر، فرزند آیت الله شبیرخاقانی (شیخ محمدکاظم شبیرخاقانی) به عنوان سخن‌گوی وی اعلام کرد: «منظور آیت الله (شبیرخاقانی) در مورد انحلال کانون‌ها این بود که آن دسته از کانون‌ها و شوراهای می‌بایستی منحل شوند که در امور انتظامات شهر دخالت‌های بی‌جا کرده و افراد را بی‌جهت دستگیر و مزاحمت‌هایی برای مردم به وجود آوردند، نه آن دسته از کانون‌هایی که برای گردهمایی و بحث و فعالیت‌های سیاسی و امور فرهنگی ایجاد شده است. وی افزود: طبیعی است که با انحلال این گونه کانون‌های مثبت مجدداً استبداد و خفقان دوباره در خوزستان حکم فرما خواهد شد و این برخلاف خطمشی ما می‌باشد. (۲)

روزنامه اطلاعات در این باره نوشت: در حال حاضر در خرمشهر دو سازمان دیگر به نام «کانون فرهنگی خلق عرب» و «سازمان مجاهدین خلق عرب خوزستان» فعالیت دارند که شعب آنها در اهواز، شادگان، سوسنگرد، دشت میشان و آبادان وجود دارد. اکنون معلوم نیست با اعلامیه‌ای که از طرف شیخ شبیرخاقانی منتشر شد و از این نوع کانون‌ها حمایت گردید و با توجه به این که استاندار خوزستان کلیه کانون‌های خوزستان را منحل اعلام کرده، این کانون‌ها در آینده چه وضعی خواهند داشت. (۳)

رادیو لندن گزارش داد که استانداران استان‌های ایران، برای بررسی مسائل استان‌ها در تهران کنفرانسی تشکیل داده‌اند. آنها با وزرای دولت موقت و آقای بازرگان نخست وزیر ایران مشغول مذاکره‌اند. در همین حال "شیخ عزالدین حسینی" به تهران آمده و پس از آن به قم خواهد رفت. مطبوعات می‌نویسند که وی قصد دارد درباره چند و چون خودمختاری کردستان با دولت و مسئولان مذاکره کند. گزارش رادیو لندن در این باره حاوی نکات و برداشت‌هایی است که می‌تواند نمونه‌ای از تلقی خارجیان از وضعیت مناطق بحرانی ایران و آینده آن باشد. ضمن این گزارش آمده است:

مسئله مناطق، از بدو تاسیس دولت جدید ایران در دسری برای آن دولت بوده است. اقلیت‌های غیرفارس زبان ایران به نحوی که قبلا به آن عادت نداشته‌اند از قید تسلط شدید دولت موقت مرکزی رهایی یافته‌اند، آنها از این جریان استفاده کرده و آن را برای تاکید و خواسته‌های کهن مبنی بر خودمختاری به کار گرفته‌اند. تا این زمان سه فقره اغتشاش بزرگ در ایالت‌ها به وقوع پیوسته و به قیمت جان صدها نفر تمام شده است. ارتش این برخوردها را خاموش کرد، ولی از گوشه و کنار ایران گزارش‌هایی از رویدادهای کوچکتر شنیده شده است.

در چند روز اخیر اعراب ایرانی در بزرگترین بندر کشور (خرمشهر) دست به تظاهرات زدند و در نتیجه چندین نفر مجروح شدند و چند ساختمان متعلق به ارتش و کمیته انقلابی محلی مورد حمله قرار گرفت و آتش زده شد. از آن جا که خط اصلی مبتنی بر قانون اساسی برای مقابله با این مسائل ایالتی وجود ندارد، این رویدادها به ناچار از طریق دیگر حل و فصل می‌شد ولی دولت مدت‌هاست دریافته است که باید برای مسئله خودمختاری منطقه‌ای به فکر یک راه حل یکسان و سراسری باشد و هفته گذشته خطوط اصلی نخستین پیشنهادهاى مسجل دولت در این زمینه تکمیل شد.

مهندس بازرگان نخست وزیر ایران قویا اظهار داشت که اموری مانند مسائل عمرانی، خدمات آموزش و پرورش و مسائل امنیتی را باید به عهده اهالی محل و منطقه واگذار کرد. وی گفت: در حال حاضر طرحی توسط دولت در دست تهیه است. پاره‌ای از مفاد اجتماعی این طرح توسط دکتر "یدالله سبحانی" تدوین گشته است. وزارتخانه او مسئولیت تدوین قسمتی از قانون اساسی را به عهده دارد. وی گفت یکی از اصول اساسی که قرار است در قانون اساسی گنجاوده شود، تدوین خودمختاری اداری برای ایالات در چارچوب وحدت ملی است و این کار احتمالا بر مطالعه قوانین دولت‌های فدرال مانند سوئیس، اتریش و آلمان غربی مبتنی خواهد بود.

با ملحوظ داشتن این نکته که تشیع مذهب، رسمی است و فارسی، زبان رسمی ایران، آزادی مذهبی و آزادی زبان برقرار خواهد گشت. پلیس محلی توسط شوراهای ایالتی منتخب مردم اداره خواهند شد.

استانداران با آن که توسط دولت مرکزی به کار گمارده خواهند شد، در برابر شوراهای ایالتی

مسئول خواهند بود. همچنین روسای دواير ايالتی در برابر همين شوراهای ايالتی مسئوليت خواهند داشت.

اين خطوط اصلی بسياری از جنبه‌های مربوط به امور مالی و امنیتی را نامعلوم باقی می‌گذارند و تا اندازه‌ای برای بحث در اين گونه مسائل است که استان داران اکنون با دکتر سحابی و ساير اعضای دولت در تهران به بحث نشسته‌اند و اين واکنش استانداران هرچه باشد، محتوا نشان می‌دهد که رهبران محلی - که خواسته‌ها و مواضع عمیق تری دارند - بيش از حد تمايل دولت، خودمختاری طلب می‌کنند. شيخ عزالدین حسینی رهبر مذهبی کردها - که در حال حاضر رياست یک هیئت نمایندگی را برای مذاکره در تهران و قم به عهده دارد - از قبل گفته است که پیشنهادهاي دولت خواسته مردم کردستان را برآورده نمی‌سازد. کردها مبارزترین اقلیت قومی ایران به شمار می‌روند و ممکن است بعضی از ساير اقلیت‌ها از طرح‌هایی که دولت برای خودمختاری در پيش گذاشته است بيشتر از کردها راضی باشند ولی شيخ عزالدین حسینی مسئله‌ای را مطرح کرد که دولت هنوز نشانه‌ای از پرداختن به آن بروز نداده است و به اين ترتیب، مسئله‌ای به صورت بس مهم جلوه گر گشته است. اين مسئله عبارت است از تغيير دادن مرزهای ايالتی به منظور تلفیق دقیق تر آنها با خطوطی که حدود اقامت اقوام مختلف ایران را مشخص می‌سازد.

اختلافات و مناقشات پیچیده قومی و عشیره‌ای ممکن است بر کوشش‌های دولت در جهت دست یافتن به راه حل مسالمت آمیز فدرال اثر نامساعد بگذارد. حتی اگر پیشنهادهاي خودمختاری که دولت در پيش گذاشته است به تصویب سران مذهبی شورای انقلابی اسلامی برسد، که ناامنی در ایالات را بيشتر ناشی از تحریک عمال شاه و امریکا دانسته‌اند تا ناشی از نارضایتی‌های واقعی محلی. (۴)

۱۱۵

عزالدین حسینی که برای دیدار با امام خمینی و مقامات دولتی به تهران آمده است و بعد از ظهر امروز با امام خمینی دیدار خواهد کرد، اعلام کرد هیئت همراه وی صرفاً یک هیئت مذهبی است و وظایف خاصی در زمینه سیاسی به عهده ندارد. وی در عین حال این امکان را که در گفت و گوهایش با امام خمینی و دیگر رهبران روحانی و دولتی مسائل سیاسی نیز مطرح خواهد شد، رد نکرد لیکن تاکید کرد که مذاکره درباره مسئله کردستان باید در سطحی وسیع تر و با شرکت نمایندگان احزاب و گروه‌های سیاسی کرد صورت گیرد. (۵) او همچنین در مصاحبه‌ای با رادیو لندن گفت: «پیشنهاد اخیر دولت در حقیقت خودمختاری نیست و کردان می‌خواهند که تمام مناطق کردنشین غرب ایران به صورت یک ایالت واحد و خودمختار درآیند.» به گفته رادیو لندن طبق پیشنهادهاي دولت، اقلیت‌ها فقط خواهند توانست که شوراهای استانی خود را انتخاب کنند و اموری مانند آموزش کودکان، بهداشت، جمع عوارض محلی و اداره پلیس را در دست گیرند. به گفته رادیو لندن، شيخ عزالدین حسینی اعلام کرده است که در ایران آینده،

مرزهای داخلی کردستان خودمختار به روشنی بایست معلوم شده باشد. (۶)

۱۱۶

هفته نامه "امت" ارگان جنبش مسلمانان مبارز، سرمقاله امروز خود را به "مشکلات، نابسامانی‌ها و آشفتگی‌های" جاری کشور اختصاص داد. در بخشی از این مقاله تحت عنوان "آتش نفاق در زیر خاکستر" آمده است:

می‌دانیم که حوادث ناگوار کردستان اگرچه فروکش کرده است و نقده و گنبد آرام است اما آتش کینه‌ها و خصومت‌ها و نفاق افکنی‌ها در زیر خاکستر پنهان است و قاچاق اسلحه و تقسیم آن بین گروه‌های مختلف، تحریک و سمپاشی و ایجاد دشمنی و خصومت توسط عوامل مشکوکی که حوادث نقده را به وجود آوردند، هنوز دست در کارند و تصفیه نشده‌اند. می‌دانیم که خوزستان و زاهدان را هم آماده انفجار ساخته‌اند و تقسیم سلاح و تحریک و تبلیغات نفاق افکنانه گروه‌ها را در برابر هم و آماده برخورد و جنگ قرار داده است.

می‌دانیم که تمام مملکت با توجه به شرایط اجتماعی - سیاسی و فرهنگی حاکم بر آن آسیب پذیر است. فردا تحریکات بین عشایر لرستان، بختیاری‌ها و قشقایی‌ها و بویراحمدی‌ها آغاز می‌شود (اگر تاکنون شروع نشده باشد). همه را می‌دانیم، ابعاد وسیع دشواری‌ها را در می‌یابیم و می‌دانیم که مسئولین امور غالباً با صداقت و علاقه و کار شبانه روزی دلشان می‌خواهد کارها را سامان دهند ولی بخوبی پیداست که همه اقدامات جنبه عکس‌العملی و دفع‌الوقتی دارد و هیچ کار اساسی صورت نمی‌گیرد. همه تماشاگریم، تماشاگر مشکلاتی که هر روز عمق و گستردگی و وخامت بیشتری پیدا می‌کنند و حوادثی که بر ما غلبه می‌کنند. دولت و دیگر مراکز تصمیم‌گیری مثل شورای انقلاب عملاً دنبال رو حوادث شده‌اند و این بدترین وضع برای یک رهبری انقلابی است.

در ادامه این مقاله با اشاره به "خطرات نابودی انقلاب" و توطئه‌های عوامل ضدانقلاب در "درون ادارات، ارتش، مردم و کمیته‌ها" تاکید شده است: علی‌رغم فرمان امام، کمیته‌ها و ادارات و ارتش به درستی از عناصر نامطلوب و مشکوک و وابسته به محافل ضدانقلاب تصفیه نشده‌اند؛ سپاه انقلاب که باید نگاهبان دست آوردها و مدافع انقلاب باشد، سامان و سازمان درست و منطقی نگرفته است؛ هیچ طرح انقلابی برای غلبه بر بحران اقتصادی و پی‌ریزی یک اقتصاد مستقل و مردمی اعلام نشده است و برای خشکاندن ریشه‌های اجتماعی و سیاسی و فرهنگی مناطق بحران زده، اقدامی صورت نگرفته؛ انقلاب فرهنگی در اثر آشفتگی حاکم بروسایل ارتباط جمعی، رادیو تلویزیون و جرائد و درگیری بین گروه‌ها عقیم مانده است.

... ما از دولت و از شورای انقلاب سوال می‌کنیم: برنامه شما برای غلبه بر مشکلات نام برده

چیست؟

... تا خصومت‌ها ریشه پیدا نکرده است، تا همانند حوادث نقده و ترکمن صحرا و کردستان با جاری شدن خون و تشدید تضادها بحران عمیق‌تر نگردیده، تا شیرازه کشور و انقلاب به کلی از

هم پاشیده نشده است ، کاری نکنید .

در پایان سرمقاله امت ، تکمیل و تقویت شورای انقلاب ، تشکیل شوراها در تمامی سطوح ، ملی کردن موسسات بزرگ تولیدی ، تشکیل شورای اسلامی تجارت ، اولویت دادن بر کشاورزی ، تصفیه تمامی سازمان ها و نهادها و تقویت ارتش در کنار سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عنوان “ راه حل مشکلات انقلاب ” پیشنهاد شده‌اند . (۷)

۱۱۷

گروهی تحت عنوان “ هیئت اجرایی جمعیت حقوق دانان ایران ” که ترکیبی از عناصر مخالف اسلامیت نظام جدید می‌باشد و در حمایت بی قید و شرط از همه گروه‌ها و جریان‌های مخالف نظام جدید به شدت می‌کوشد ، امروز در نامه سرگشاده‌ای خطاب به نخست وزیر تلاش کرد که با انگشت گذاشتن بر خصیصه‌هایی از دولت موقت ، تضعیف نظام جدید را از راه تجزیه حاکمیت آن دنبال کند . در این نامه با اشاره به ماجرای روزنامه‌های “ آیندگان ” و “ پیغام امروز ” و همچنین وقایع گنبد ، اصفهان ، ارومیه و آبادان نتیجه‌گیری شده است که در این قضایا “ حلقه‌های یک زنجیر اختناق و بلکه بالاتر از آن ، استبداد ” را می‌توان مشاهده کرد . در بخشی از این نامه آمده است :

هم اکنون که این نامه را می‌نویسیم روزنامه‌های آیندگان و کیهان به حاق تعطیل افتاده‌اند و سایر مطبوعات زیر فشار تبلیغاتی رادیو و تلویزیون دارند خرد می‌شوند . این حرکات چه معنایی دارد ؟ آیا در مسیر یک انقلاب تاریخی انتقام جویی‌های شخصی می‌تواند محلی داشته باشد ؟ آیا حفظ مقام باید به قیمت از میان بردن ثمرات انقلاب تمام شود ؟ آقای بازرگان شما حق ندارید برای حفظ مقام نخست وزیری حتی به دلیل حفظ مصالح مملکت ، یکی از ثمرات انقلاب را از میان بردارید تا چه رسد به زبردستان شما . آقای بازرگان فرستادن گروه‌های سیاسی مخالف به زیرزمین در کجای دنیا برای حفظ رژیم‌های حاکم ثمری داشته است که اینک برای شما ثمربخش باشد . تاریخ دروغ نیست ؛ آقای بازرگان شما این حرف را سال‌ها می‌زدید و شاه مخلوع بر این حرف شما می‌خندید ولی در عمل ثابت شد که حق با شما بوده و تاریخ دروغ نیست ؛ اینک ما این حرف را برای شما برای کسی که به ظن ما هنوز در امواج قدرت غرق نشده است تکرار می‌کنیم ، مطمئن هستیم که شما نه غافل هستید نه فراموشکار ، مطمئن هستیم که شما هنوز هم معتقد هستید که تاریخ دروغ نیست و این صفحات تاریخ است که سرنوشت چنین حکومت‌هایی را رقم زده است . تاریخ می‌گوید که این گونه حکومت‌ها آلت دست عده‌ای به اصطلاح تکنوکرات بی اعتقاد می‌شوند - در مسیر انحصارطلبی قرار می‌گیرند - به تدریج رابطه شان با مردم قطع می‌شود و به آلت معطله (اطرافیان) تبدیل می‌گردند .

جناب آقای بازرگان شما نه تنها به عنوان رئیس دولت باید از جذب شدن به سراب قدرت بپرهیزید بلکه باید به عنوان مؤسس شجاع جمعیت دفاع از آزادی و حقوق بشر آن اصول عالی را که برای آن مبارزه کردید ، پاس دارید ؛ خودتان را از دام انحصارطلبان نجات دهید . اگر چنین کنید ، تاریخ از شما چهره‌ای درخشان خواهد ساخت و در کنار امیرکبیر و مصدق قرار خواهد داد . (۸)

رحمت الله مقدم مراغه‌ای
استاندار آذربایجان شرقی

مهندس "رحمت الله مقدم مراغه‌ای" (استاندار آذربایجان شرقی) که برای شرکت در کنفرانس استانداران کشور به تهران آمده بود از بازگشت به آذربایجان شرقی امتناع کرد و استعفای خود را تسلیم دولت موقت نمود. وی از سویی به محافل مخالف نظام جدید مرتبط و نزدیک بود و از سوی دیگر در سطح استانداری به کار گرفته شده بود، این نوعی دوگانگی ایجاد می‌کرد که به نفع یک طرف می‌بایست حل می‌شد که به این ترتیب اقدام کرد. مقدم مراغه‌ای در مصاحبه‌ای با روزنامه اطلاعات به تشریح دلایل استعفای خود پرداخت و در این باره گفت:

متأسفانه من اکنون با چند مشکل اساسی مواجه‌ام که تا این مشکلات حل نشود قادر به

ادامه خدمت نیستم و از دوستان و همشهریان آذربایجانی تقاضا دارم که به من اجازه بدهند که در همان فعالیت‌های سیاسی در "نهضت رادیکال" به خدمت پردازیم.

مقدم مراغه‌ای افزود: «من عضو "جمعیت طرفداران آزادی حقوق بشر" هستم. ما در آن موقع می‌گفتیم در زندان‌ها باید شرایط انسانی رعایت شود و نسبت به زندانی باید مقدراتی در نظر گرفته شود و متأسفانه امروز هم من از وضع زندان تبریز ناراحتم و طی بازدیدهایی که از این زندان به عمل آورده‌ام متوجه شدم که اختیار زندان در دست دولت نیست.»

وی همچنین گفت: «من نمی‌گویم کسی که قتل کرده نباید اعدام شود ولی باید موازین اسلامی رعایت شود و متأسفانه رای دادگاه‌ها اغلب منطبق با اصول نیست. از سویی کمیته‌ها حوزه جغرافیایی معینی ندارند به طور مثال چند روز پیش از برازجان فرستاده بودند که رئیس شهربانی مرند را دستگیر کنند و یا از مشکین شهر گروهی را می‌فرستند برای دستگیری فرماندار خلخال و این به نظر من یک هرج و مرج اداری است و بدین ترتیب چگونه من می‌توانم از فرمانداران منطقه توقع مسئولیت داشته باشم.»

وی در ادامه به دوگانگی رفتار و نظرهای شورای انقلاب و دولت اشاره کرد و گفت: «از سویی دولت می‌گوید ما می‌خواهیم به استانها اختیارات بیشتری بدهیم، از سوی دیگر استاندار باید تحت نظر شورای انقلاب باشد و از آن جا که امکان انجام خدمت با شرایط موجود در استان آذربایجان برای بنده غیرممکن است، پیشنهاد می‌کنم که یک صاحب منصب اداری به عنوان استان دار تعیین شود.» (۹)

در خصوص استعفای مقدم مراغه‌ای (استاندار آذربایجان شرقی) در یکی از اسناد لانه جاسوسی آمریکا چنین آمده است: برطبق اظهار یک عضو کارمند محلی سرویس خارجی، مقدم مراغه‌ای برای رسیدگی به نسبت‌های مربوط به شکنجه به زندان رفته بود. هنگام ورود او پاسداران انقلاب او را به داخل راه ندادند. هنگامی که به همراهی یکی از سران کمیته به زندان بازگشت به او اجازه دسترسی به زندان را دادند و او متوجه شد که یکی از دوستانش به نحو شدیدی مضروب شده است. مقدم مراغه‌ای روز بعد رهسپار تهران شد و به عنوان اعتراض استعفای خود را تسلیم مقامات کرد. (۱۰)

۱۱۹

در حالی که دادگاه‌های انقلاب اسلامی و رویه قضایی اسلام را دولت موقت و برخی گروه‌ها و سازمان‌ها در داخل و رسانه‌های گروهی و دولت‌های غربی در خارج شدیداً زیر سوال قرار می‌دهند، «آیت الله آذری قمی» دادستان انقلاب اسلامی تهران در یک مصاحبه مطبوعاتی به تشریح رویه قضایی اسلام و مسائل مربوط به دادگاه‌های انقلاب و دستور اخیر امام درباره این دادگاه‌ها و اعدام‌های انقلابی پرداخت. بخش‌های مهم این پرسش و پاسخ به شرح زیر است:

خبرنگار: مردم هنوز به درستی راجع به «مفسد فی الارض» اطلاعی ندارند ممکن است این جمله را تشریح کنید؟

پاسخ: فساد در زمین را قرآن این گونه تفسیر می‌کند: تلاش کردن برای نابودی ثروت و دارایی‌های عمومی، نه این که قسمتی از عمارت را خراب کند یا بین دو نفر فتنه بیندازد، بلکه ایجاد فساد و خرابکاری کند بر ثروت‌های عمومی، مثلاً کشاورزی ملتی را نابود کند یا تلاشش این است که کشاورزی یا صنعت ملی را از بین ببرد. در اسلام دستور است که اگر کسی دستور کشتن یک انسان را بدهد، حکمش حبس ابد است، یعنی کسی که می‌کشد، باید کشته شود و قصاص می‌شود، اما دستوردهنده و عامل، به حبس ابد محکوم می‌شود. این عمل [حکم] در مورد کسانی که دستور کشتار عمومی داده‌اند، همان گونه که امام هم فرموده‌اند، اعدام خواهد شد [بود] و چنین فردی نیز مفسد فی الارض است. بنابراین کسی که یا اقدام کند یا تلاش کند تا یک ثروت عمومی را از بین ببرد و کسی که خودش کسی را بکشد یا دستور کشتار عمومی بدهد، مفسد فی الارض است.

خبرنگار: دستور امام در ارتباط با عمل دادگاه‌های انقلابی را چگونه توجیه می‌کنید؟

پاسخ: در خارج، این طور منعکس و شایع شده که دادگاه‌ها هرکس را که به امام اهانت کرده باشد، محکوم به مرگ می‌کنند. در این مورد مثلاً «علامه وحیدی» را مثال زده‌اند، در صورتی که هرگز به جرم اهانت به امام محکوم نشده و نخواهد شد. اولاً ما این شایعه را تکذیب می‌کنیم و می‌گوییم به فرض که وکیلی در مجلس حرفی علیه امام زده باشد، یا وزیری، هرگز محکوم نخواهد شد، اما وزرا و وکلایی که محکوم شده‌اند، براساس همین موازین «مفسد فی الارض» محکوم شده‌اند.

خبرنگار : پیام امام آیا تاثیری در سرنوشت زندانیان خواهدداشت یا خیر و آیا این پیام در مورد کسانی که مفسد فی الارض شناخته خواهند شد ، نافذ است ؟

پاسخ : باید عرض کنم که هیچ گونه تاثیری در وضعیت مفسدین فی الارض ندارد ، اما تصریح کردند که من همان مطالبی را که از روز اول معتقد بوده‌ام ، در آن پیام گفته‌ام و چیز تازه‌ای نیست و نیز فرموده‌اند که من نسبت به بعضی از متهمان که از حالا به بعد محاکمه می‌شوند ، در حقیقت نوعی عفو و تخفیف در نظر دارم . امام حاکم است و حاکم اسلام اختیاراتی دارد ، همان طور که در جنگ جمل افرادی از جمله عایشه همسر حضرت پیغمبر ، با امیرالمومنین (ع) می‌جنگیدند ، ولی به خاطر مصالح اسلام ، عایشه عفو شد . حاکم اسلام براساس سیاست و مصلحت اختیاراتی دارد که می‌تواند بعضی را عفو کند . نظر امام این است که از این به بعد تخفیفی در مجازات‌ها داده شود و این بدان معنا نیست که آرای دادگاه‌ها که تاکنون صادر شده ، تخطئه شود . تکرار می‌کنم که حکم برای مفسد فی الارض کماکان اعدام است ، بدین جهت است که عرض می‌کنم تغییری نکرده است ، الا این که نظر امام نوعی عفو بوده که با توجه به مصلحت اسلام صادر شده است . بنابر همین مصلحت است که جنایتکاران نیز اعدام خواهند شد .

خبرنگار : شما فکر می‌کنید کار دادگاه‌ها به همین نحو ادامه خواهد یافت ؟

بله . الان پرونده‌هایی که کیفرخواست‌های آنها حاضر شده ، آماده ارائه به دادگاه است .

خبرنگار : پس هیچ وقفه‌ای در کار نخواهد بود ؟

پاسخ : هیچ وقفه‌ای نیست و برای آن که هرچه زودتر تکلیف بی گناهان روشن شود ، در کار دادگاه‌ها تسریع به عمل خواهد آمد . بنابراین کسانی که بی گناه هستند نیز بزودی آزاد خواهند شد .

خبرنگار : دلیل مصادره اموال افرادی که محاکمه می‌شوند چیست ؟ آیا مصادره اموال ، یکی

از مجازات‌ها است ؟

پاسخ : بعضی‌ها فکر می‌کنند که مصادره اموال ، یکی از مجازات‌های افرادی است که یا به اعدام محکوم می‌شوند یا به حبس ؛ در حالی که مصادره اموال دلیل دیگری دارد و هر جا که آن دلیل وجود داشته باشد ، مصادره انجام خواهد شد ؛ نمونه بارز این مسئله ، شاه مخلوع است . رضاخان ، روزی که بر ملت مسلط شد ، هیچ دارایی نداشت ، اما وقتی ایران را ترک می‌کرد ، بدون آن که کار مشروعی انجام دهد ، ثروت زیادی در زمینه‌های زراعی ، صنعتی ، تجارتي و جواهرات در اختیار داشت . شخصی مثل شاه مخلوع که در ردیف ثروتمندترین مردان جهان است ، نه خودش این ثروت را به ارث برده و نه پدرش مالک ثروت بود ، هرچه او و پدرش داشتند و دارند ، مال مردم است و آنها از بیت المال دزدیده‌اند . بنابراین ، مقدار ثروتی که او و برادران و خواهرانش دارند ، یا بیت المال مسلمان‌ها و دولت بوده و یا مربوط به اشخاص معینی است و یا از فروش نفت که متعلق به ملت است به دست آورده‌اند . حتی اگر فرض کنیم که در دوران سلطنت ثروت مشروع به دست آوردند و دیکتاتور نبودند و حقوقی می‌گرفتند ، هزار برابر آنچه که به دست می‌آوردند ، خرج می‌کردند ، پس این همه ثروت از راه مشروع به دست نیامده است .

با این توضیحات باید بگوییم آن قسمت از اموالی که از راه مشروع به دست آمده ، مصادره نخواهد شد و مصادره فقط در مورد اموال و دارایی نامشروع عمل می‌شود .

اموال مصادره شده نیز تا دینار آخر باید به مصرف عمومی و کمک به طبقه مستضعف برسد و یا در اختیار بودجه مملکت قرار گیرد تا از آن طریق به مصرف عمومی برسد . بنابراین ممکن است اموال شخصی مصادره شود ، اما خودش اعدام نشود . کسی هم که ثابت شود رباخواری کرده ، اموالش مصادره خواهد شد . این چنین آدمی با یک مبلغ پول ، مثلا صد هزار تومان شروع به رباخواری کرده ، صد هزار تومانش را به او می‌دهیم و بقیه اموال را به نفع مستضعفین مصادره می‌کنیم .

خبرنگار : کار دادگاه‌های انقلاب تا چه زمانی ادامه خواهد داشت ؟

پاسخ : دادگاه‌های انقلاب تا زمانی که ضدانقلاب وجود داشته باشد ، به کار خود ادامه خواهند داد ، اما اگر به آنچه که فعلا زندانی هستند فکر کنیم ، با توجه به این که گروهی از زندانیان بی شک بی گناه تشخیص داده خواهند شد ، بین یک تا دو ماه ممکن است کار داشته باشیم ، زیرا تعداد زندانیان دو هزار نفر است . خیلی از آنها را می‌توان با قید کفالت آزاد کرد . البته نیاز به تقویت کادر قضایی نیز داریم . مراحل بازپرسی و بازجویی و تشکیل پرونده به سرعت انجام می‌پذیرد ، اما اگر احیانا در این فاصله باز هم ضدانقلاب پیدا شد ، طبعا کار دادگاه‌ها نیز ادامه خواهد داشت . در غیر این صورت با توجه به این که قهرا دولت قدرت لازم را به دست خواهد آورد و مسئله تصویب قانون اساسی و خلع سلاح و برنامه‌های دیگر نیز عملی خواهد شد ، بعد از آن دیگر وجود دادگاه‌های انقلابی ضرورتی ندارد .

خبرنگار : آیا از افراد ناصالح کمیته‌ها نیز کسی جزو دستگیرشدگان هست ؟

پاسخ : بله ، یک نفر به نام حسین مومنی که ظاهرا عضو کمیته ۳ بوده و جزو شکنجه‌گران ساواک بوده که پرونده اتهامیش نیز تکمیل است .

خبرنگار : در مورد خرید و فروش اسلحه چه مجازات‌هایی در نظر گرفته شده و آنهایی که اسلحه خرید و فروش می‌کنند ، چگونه مجازات خواهند شد ؟

پاسخ : اگر کسانی باشند و معلوم شود که عمل آنان در ارتباط با ضدانقلاب بوده ، بدیهی است که به سختی مجازات خواهند شد ، اما اگر برای جمع آوری مال باشد ، عمل خلاف شرع است و در همین حد مجازات دارد .

خبرنگار : چند زن زندانی دارید و آیا در میان آنها اعضای ساواک هم هستند ؟

پاسخ : حدود ۳۰ زن زندانی داریم که چند نفر از آنها سناتور و نماینده سابق مجلس هستند ، چند نفر نیز متهم به فساد و اشاعه فساد هستند و بقیه ساواکی .

خبرنگار : اگر این زنان مفسد فی الارض شناخته شوند ، تیرباران خواهند شد ؟

پاسخ : اگر دادگاه آنها را به مرگ محکوم کند ، شکی نیست که تیرباران خواهند شد ، زیرا فرقی بین زن یا مرد نیست .

خبرنگار : می‌دانیم که مردم مسلح هستند ، اگر کسی دست به سرقت مسلحانه بزند ، دادگاه انقلاب با وی چگونه رو به رو خواهد شد ، با توجه به این که طبق قوانین جاری ، محکومیت این قبیل افراد تا حد اعدام هم بوده است ؟

پاسخ : از نظر اسلام اگر سارق مسلحی بخواهد راه‌ها یا جاده‌ها را ببندد و یا شهر را قرق کند ، مصداق محارب با خداست و مفسد فی الارض شناخته خواهد شد ، زیرا او با عملش و از راه ترساندن و ارعاب مردم دست به دزدی می‌زند ، اما نکته مهم این است که اگر سارق در حین ارتکاب جرم ، به وسیله مثلا مردم یا کارکنان بانک کشته شود ، کسی که مرتکب این عمل شده ، بی گناه است .

خبرنگار : در اغلب کیفرخواست‌های صادره از سوی دادسرای انقلاب ، متهمان ، متهم به “ محاربه با خدا ” هستند . متهمان اغلب در دفاع از خود می‌گویند ما مسلمانیم و با خدا جنگی نکرده‌ایم . ممکن است در این مورد توضیح بدهید و بگویید چگونه این جمله در مورد محکومین دادگاه‌ها مصداق پیدا می‌کند ؟

پاسخ : متهمان به استناد این که نماز می‌خوانند یا مسلمان هستند یا به حج رفته‌اند و یا روزه می‌گیرند ، می‌گویند ما نمی‌توانیم محارب با خدا و رسول خدا باشیم . این اشتباه آنها است . محارب با خدا و پیغمبر مصداق این است که وقتی امنیت را از خلق سلب کنند ، قرآن تعبیر محاربه با خدا و رسول خدا را به دست داده است . در یکی از آیات قرآن کریم آمده که مخلوق خدا می‌تواند خدای کریم را آزار دهد ولی حق آزار خلق خدا را ندارد و چون انسان ، مظهر خداست و امت اسلام ، امت خدا هستند ، به تعبیر قرآن سلب امنیت از خلق و آزار خلق در حکم محاربه با خدا و رسول خداست و ملاحظه می‌کنید که این معنا با نماز خواندن و روزه گرفتن ، منافات ندارد . آدم نمازخوان اگر امنیت مردم را سلب کند ، نیز مشمول همین آیه و مقصود است . (۱۱)

۱۲۰

قرارگاه سیا در تهران با رمز تهران ۵۳۰۹۵ کفالت گلگروف در تلگرامی به رئیس سازمان سیا در واشنگتن ، به بررسی “ مزیت تماس مستقیم ” با آیت الله شریعتمداری پرداخته و آورده است :

“ ج / ۱۳ و “ هویت ” هر دو فکر می‌کنند که شریعتمداری از پشتیبانی استقبال خواهد نمود مشروط بر این که یک کانال کارآمد و کاملاً امن برقرار گردد . آنها همچنین معتقدند که شریعتمداری با ملاقات مستقیم موافقت خواهد نمود اما در غیاب تضمین شریعتمداری و غیره این یک مسئله قابل بحث باقی می‌ماند . به نظر قرارگاه مزیت تماس مستقیم با شریعتمداری آن است که به ما یقین می‌دهد که واقعا با شریعتمداری در ارتباط هستیم ، به علاوه آن که دقیقا می‌فهمیم شریعتمداری سعی دارد برچه چیزی نایل آید ، اما تماس غیرمستقیم آشکار است که امن تر است و امکان تکذیب کردن ارتباط با شریعتمداری را فراهم می‌کند ، همچنین این شیوه ممکن است به ما اجازه دهد بر روی “ هویت ” به عنوان عامل نفوذی یک جانبه در گروه شریعتمداری کار کنیم .

... ج / ۱۳ تاکید دارد که تعداد کسانی که در حال حاضر به شریعتمداری وفا دارند ۸/۰۰۰/۰۰۰ نفر می‌باشند و ادعا می‌کند بیشتر هم خواهند شد. همان طور که انتظار می‌رفت شریعتمداری با قاطبه آذربایجانی یکپارچه است و ادعا شد حمایت بیشتری از جانب " حزب رادیکال " رحمت الله مقدم مراغه‌ای ، " گروه فرقان " ، بعضی اکراد و بازرگانان و انجمن‌های کارگری مختلف در تهران ابراز می‌شود .

شریعتمداری ۳ تا ۵ هزار نفر از مجاهدین [پاسداران کمیته] در تهران و یک کمیته طرفدار چریک‌ها را تحت کنترل دارد . ج / ۱۳ / مطلب را بعدا تفصیل خواهد داد اما اظهار داشت که استاد " سید صدرالدین بلاغی " ، " هویت " ، " دکتر احمد علیزاده " ، " حجت الاسلام " سیدهادی خسروشاهی " ، پسر شریعتمداری (نامش مشخص نشد) و " شبستری زاده " سران حزب هستند . در نظر است که تشکیلات مرکزی حزب در تهران و تبریز (تعداد کثیری از مجاهدین) باشد و دفاتری در آذربایجان ، خراسان ، گیلان ، قم و بعضی مناطق کردنشین تاسیس گردد . به گفته ج / ۱۳ ، شریعتمداری از جانب گروه " خلق مسلمان " (شرح بیشتری داده نشد) حمایت مطبوعاتی می‌شود یا می‌توانند از آن برخوردار شود (توضیح مترجم : در متن انگلیسی عینا لفظ " خلق مسلمان " درج شده است) . ج / ۱۳ و آن هویت می‌گویند که با توجه به مشکلات تشکیلاتی موجود ، وجوهات حزب محدود می‌باشند . آن هویت می‌افزاید که پول بیشتر به معنای مجاهدین مسلح بیشتر نیز هست . درباره تصمیمات حزب ، هویت می‌گوید که بیشتر تصمیمات را شریعتمداری می‌گیرد اما گاهی اوقات با مشاورین حزبی خود مذاکره می‌کند (قرارگاه سوال خواهد کرد آیا این هویت خودش نیز جزو مشاوران است) .

به گفته ج / ۱۳ حمله اخیر شریعتمداری علیه " عدالت " دادگاه‌های اسلامی ، آغاز مبارزه‌ای است که طی آن شریعتمداری درباره مسائل اجتماعی مهم ابراز نظر خواهد نمود . مورلوت از ج / ۱۳ پرسید آیا شریعتمداری حاضر خواهد شد علنا با خمینی مخالفت ورزد و ج / ۱۳ گفت که او (شریعتمداری) در واقع هنگامی که دو یا سه ماه دیگر فرصت مناسب شد ، به این جدایی تحقق خواهد بخشید .

برای اطلاع شما ، فرد مورد اشاره پاراگراف چهارم تلگرام مرجع الف کسی است که کارت سبز دارد و فرزند " آیت الله سنجانی " (نام اولش مشخص نشد) - که به گفته ج / ۱۳ بسیار مورد احترام است - می‌باشد . ج / ۱۳ در تلفن گفت که یک نسخه از نشریه این فرد در نیوجرسی را برای مطالعه ما ضمیمه خواهد نمود ، اما این فقره در تماس عبوری ما داده نشد . اگر مشارالیه لایق و مایل بود ، در نظر خواهیم گرفت که او شاید بتواند با کارآیی به عنوان مسئول تامین مالی و یا سخن‌گوی روابط عمومی شریعتمداری عمل کند . با تعداد کثیری از ایرانیان ثروتمند که به غرب گریخته‌اند ، مسئله فقدان پول برای شریعتمداری به قدر سازمان دهی و اجرای یک فعالیت وسیع برای گردآوری پول اهمیت ندارد . اگر قرار است که سیا در چند ماه آینده یک نقش مخفی به عهده بگیرد ، پیشنهاد می‌کنیم که با شریعتمداری ، ارائه نظریات حرفه‌ای درباره فنون گردآوری پول و

زیر و بم‌های به راه‌انداختن یک فعالیت وسیع روابط عمومی در آمریکا و اروپا به علاوه " سرمایه گذاشتن " جهت شروع تلاش خود ، مطرح شود . در حقیقت بسیاری از میان‌روها در ایران از تاکتیک‌های کمیته‌ای خمینی متوحش و آشفته‌اند و حتی " ج / ۱۳ " و آن " هویت " میگویند که افراد شریعتمداری فکر می‌کنند که قدری در صحنه قدرت عقب افتاده‌اند و زمان از دست می‌رود . (۱۲)

۱۲۱

کمیته روابط خارجی سنای آمریکا انتصاب " والتر کاتلر " را به عنوان سفیر آمریکا در ایران ، تصویب کرد . به گفته رادیو آمریکا ، کاتلر - که به عنوان سفیر آمریکا در زئیر خدمت می‌کرد - به اعضای کمیته خارجی مجلس سنا اظهار داشت ادامه اعدام‌ها در ایران باعث نگرانی دولت آمریکا بوده است و دولت آمریکا این نگرانی خود را به اطلاع دولت ایران رسانیده است . (۱۳)

منابع و ماخذ روزشمار ۱۳۵۸/۲/۲۶

- ۱ - روزنامه اطلاعات ، ۱۳۵۸/۲/۲۷ ، ص ۳ .
- ۲ - پیشین
- ۳ - ماخذ شماره ۱ ، ص ۳ .
- ۴ - خبرگزاری پارس ، " گزارش‌های ویژه " ، نشریه شماره ۵۴ ، ۱۳۵۸/۲/۲۷ ، ص ۶ - ۵ .
- ۵ - روزنامه کیهان ، ۱۳۵۸/۲/۲۶ ، ص ۲ .
- ۶ - ماخذ شماره ۴ ، ص ۱۰ ، رادیو لندن .
- ۷ - هفته نامه " امت " ارگان جنبش مسلمان مبارز ، شماره ۵ ، ۱۳۵۸/۲/۲۶ ، ص ۲ - ۱ .
- ۸ - روزنامه کیهان ، ۱۳۵۸/۲/۲۹ ، ص ۱۱ .
- ۹ - روزنامه اطلاعات ، ۱۳۵۸/۲/۲۶ ، ص ۴ .
- ۱۰ - دانشجویان پیرو خط امام ، اسناد لانه جاسوسی آمریکا ، جلد ۲۸ (تهران : نشر لانه ، بی تا) ص ۷۴ .
- ۱۱ - روزنامه اطلاعات ، ۱۳۵۸/۲/۲۹ ، ص ۵ .
- ۱۲ - دانشجویان پیرو خط امام ، اسناد لانه جاسوسی آمریکا ، جلد ۵۵ (تهران : نشر لانه ، بی تا) ص ۵۲ - ۴۹ .
- ۱۳ - خبرگزاری پارس ، " گزارش‌های ویژه " ، نشریه شماره ۵۵ ، ۱۳۵۸/۲/۲۸ ، ص ۱۳ ، رادیو آمریکا ، بخش فارسی .